

JÓESTÉ!

**Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Calea Regele Fer-
dinand 66. Telefon: 61.**

**MINDEN ESTE MEGJELENŐ
FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP**

**Cluj-Kolozsvár, II. évfolyam
245. szám, 1933.
Október 25. Szerda**

Adóemelés

terve miatt tömegtüntetés s sztrájk fenyegeti a francia fővárost. Páris köztisztviselői és közalkalmazottai fizetéscsökkentését tervezi a francia kormány, amely hat százalékot akar leűtni a tisztviselők és alkalmazottak fizetéséből, hogy az államháztartás megbillentsen egyensúlyát némleg helyreállítsa. Erre a tervre a francia szociáldemokraták akcióba léptek s heves tárgyalások után csak egy percentre hajlandók leszállítani az állami fizetéseket. Ebbe persze a kormány nem akar beleegyezni, sőt az adókat is emelni szándékoszik, hogy a hatmilliárd frank költségvetési deficitet ki tudja egyenlíteni és a fenyegető kormányválságot elkerülje.

A francia polgárok és dolgozók tömegei nincsenek hozzászokva az ilyen váratlan adóemeléshez, a köztisztviselők és közalkalmazottak pedig egyenesen visszatartják a fizetések csökkentésére vonatkozó terveket. A párisi taxisoffőrök egyszerűen sztrájkba lépnek megbénítva a világváros forgalmát és közlekedési rendjét.

Ha nem tekintenénk minden tömegmegmozdulást az elégedetlenség és nyugtalanság forrásának, azt kellene sóhajtni mondanunk: Boldog Páris! Ahol egy államháztartási szempontból érthető fizetéscsökkentésre és arányos adóemelésre az egész fővárosi lakosság megmozdul, sztrájk és kormányválság s ki tudja még milyen politikai bődoréji változás réme fenyeget. Boldog Páris! Ahol az adóprág egyetlen fordulatra ezrek és ezrek tiltakoznak az újabb terhek hírének csak hallatára is.

Nálunk, ahol pedig a halomra bódott aranyak helyett a kisajtott agyonterhelt, adókkal tönkrement moritott lakosság adósságai, leépített ipari üzemei, adóban elárverezett, vagy üresen pangó üzletei sáradoznak, ilyen tömegmegmozdulás alig tapasztalható. Itt egyre-másra jelennek meg újabb és újabb rendeletek, közvetlen és közvetett adók újabb nemeiről: az adóprág könyörtelen működéséről, a végrehajtások és áresések kárlehetetlen szigorításáról. És nincs senki, aki ezek ellen a rendeletek ellen kollektíve felémelje a szavát, tiltakozzék, demonstráljon, ágáljon, hathatósan panaszkodjék vagy nyilvánosan hadakozzék. Itt mindenki szó nélkül tűri, lenyeli, elhallgatja a jogtalan és sérelmes adóemelések adóterror és adókényszer zsarnoki parancsát, hangtalanul szenved és befelé sirva — fizet. Itt nincs tömegfelháborodás, sztrájkmozgalom, mal való fenyegetőzés és kirobbanó kormányválság ilyen csekélyesség miatt. Itt legfeljebb nyomor, csőd és éhhalál veszélye fenyeget.

Daladier bukása kettészakította a francia szociáldemokrata pártot

**A kamara 329 szavazattal 241 ellenében leszavazta a kormányt
Nemzetközi spekuláció dolgozik a frank ellen**

(PÁRIS.) Hosszas és sokszor éles támadások után a francia kamara a mára virradó éjszaka folyamán 88 szótöbbséggel leszavazta Daladier kormányát.

Ismeretes, hogy Daladier úgy akarta szanálni a nehézséggel küzdő francia államháztartást, hogy 6 százalékkal kívánta leszállítani a köztisztviselők fizetését. Viszont bizonyos adókat emelni akart. A miniszterelnök már vasárnapi kamarai beszédében bejelentette, hogy a pénzügyi szanálási javaslat minden egyes szakaszánál felveti a bizalmi kérdést.

Figyelmeztette a jobboldali ellenzék, hogy

a Hoover-terv elfogadása adta meg a halálos döfést a francia politikának és ezért tulajdonképpen ők a felelősek.

HIÁBAVALÓ KISÉRLETEK

A kormányt támogató többség körében egész az utolsó órákig bizakodtak abban, hogy a fizetéslevonások és adóemelések kérdésében sikerül a szociáldemokratákkal meg egyezést létesíteni, mert a helyzet kulcsa a szocialisták kezében volt.

Hiába volt azonban minden egyezkedési kísérlet: a szocialisták, de a baloldali polgári pártok tekintélyes része is

ragaszkodott eredeti álláspontjához: vagyis ahhoz, hogy sem adóemelésbe, sem pedig a köztisztviselők fizetésének 6 százalékos csökkentésébe nem megy bele.

DALADIER NEM HIBÁS ÉS MÉGIS...

Még a javaslat tárgyalása előtt rendkívül súlyos támadások érték Daladier kormányát. Ugy, hogy legalább 20-szor vetették fel a bizalmi kérdést.

A pártok a pénzügyi javaslat tekintetében még egymás közt sem tudtak megegyezni, bár annyit elismertek, hogy Daladier megbuktatásával távolról sincs megoldva a válság, mert hiszen

a deficiért és általában a pénzügyi nehézségekért nem ő a hibás, hanem a korábbi kormányok gondatlansága.

1932-ig ugyanis csaknem valamennyi francia kormány gavallos könnyelműséggel nyújtott hitelt ugyszólván bárkinek. Mintán egyik párt sem volt hajlandó a

pénzügyi terv keresztülvitelének ódiáját magára vállalni,

a kormány sorsa megpecsételtnek látszott.

A tulajdonképpeni kormánypárt az ugynevezett radikális szocialisták pártja

maga is három csoportra szakadt.

A Herriot-féle csoport tartózkodó álláspontra helyezkedett, az intranzigensek közvetíteni igyekeztek a szocialisták és a kormány között és csak egy kis töredék állott feltétlen hűséggel Daladier mögött.

A szocialisták elvetették a közvetítő javaslatot. Az a kis töredék-csoportuk, amely a javaslat elvetése ellen volt, kivonult az ülésről. Ez aztán végleg megpecsételte Daladier helyzetét.

A SZAVAZÁS EREDMÉNYE

A kormány javaslatát tudvalevőleg vasárnap kezdők részleteiben tárgyalói. Egymásután hangzottak el a felszólalások a javaslat ellen. Miután így nyilvánvaló volt, hogy Daladier számára nincs más kiút: ma éjszaka folyamán felvetette a bizalmi kérdést. Szavazásra kerülve a sor,

a kamara tagjai közül 329 képviselő a kormány javaslatára ellen, 241 pedig mellette szavazott. Ezzel eldőlt Daladier kormányának sorsa.

A szavazás eredményének nyilvánosságra hozatala után a miniszterelnök bejelentette a kormány nevében, hogy lemond.

Nem az én személyemről és nem a miniszterelnökségről van szó

— mondotta. — Előterjesztettem programomat, azt megbírálták és lerántották anélkül, hogy jobbat ajánlottak volna helyette. A helyzet pedig rendkívül súlyos, mert valutánk forog veszélyben.

A nemzetközi spekuláció dolgozik Franciaország ellen. Erős kézzel akartam a gyeplőt fogni, de bukásommal nem törődöm. Tiszta helyzetre van szükség. En nem kívánok inflációs miniszterelnök lenni.

Daladier szavai mély hatást váltottak ki a kamara tagjai között.

KOMBINÁCIÓK AZ ÚJ KORMÁNY MEGALKOTÁSÁRA

Az új kormány összetételére vonatkozólag többféle kombináció került előtérbe. A különböző pártok vezetői közül néhányan

koncentrációs kormány összehozásán fáradoznak. Nem valószínű azonban, hogy ez a terv valóra váljon. Nincs kizárva, hogy

Daladier kormányának belügyminisztere: Chautemps kap megbízatást az új kormány megalakítására.

Chautemps tudvalevőleg már egyszer volt deignált miniszterelnök, de háromnapi hiábavaló kísérlet után visszaadta megbízatását. Valószínűnek látszik az is, hogy

a leszavazott Daladiert bizza meg újra a köztársaság elnöke új kormány alakításával.

A tárgyalások a kormány megalakítására vonatkozólag már a hajnali órákban megindultak.

Szakadás a szocialista pártban

(PÁRIS.) Legújabb párisi jelek szerint a kormányalakítási kísérletek rendkívül súlyos nehézségekbe ütköznek. Tetézi a nehézséget a szociáldemokrata párt kebelében kiobbant szakadás is. Köztudomásu ugyanis, hogy a párt jobbszárnyát képező Renaudell-csoport, melynek körülbelül 35—40 mandátuma van, feltétlenül támogatni akarta Daladiert. Ezzel szemben a Leon Blum vezetése alatt álló parlamenti frakció többsége semmi körülmények között sem volt hajlandó hozzájárulását adni sem a köztisztviselők fizetésének csökkentéséhez, sem pedig a fogyasztási, illetőleg a kereseti adók emeléséhez. A nézeteltérés mára annyira kiélesedett, hogy szakadás állott be a két csoport között.

Jólinformált politikai körök véleménye szerint vagy valamennyi pártba támaszkodó koncentrációs kormány jöhet, vagy pedig újra a radikális párt emberei kapnak megbízatást kormányalakításra. Chautemps esélyei egyre erősödnek.

Bérbe adta feleségét és gyermekét a válság idejére egy magántisztviselő

(Newyork.) Valóságos kis szindarabtema az a családi háromszög melynek páratlan és furcsa részletei most bontakoznak ki New-Jersey állam Newark város bírósága előtt.

A férj: Raymond Parks 30 éves magántisztviselő, Lilian a felesége és Frank Coffey fiatalember, mint házibárát.

A kis család boldog egyetértésben éldegélt. Volt egy 4 éves leánykájuk is, a házibárát pedig mindennapos vendég a háznál, délutáni teákra, néhol estélyekre is. Minden a legnagyobb rendben, harmóniában ment addig, míg közbe nem furakodott az annyi bajt, elkeseredést okozó gazdasági válság.

BÉRBEADTA FELESÉGÉT ÉS GYERMEKÉT A MUNKANÉLKÜLI, MÍG A GAZDASÁGI VÁLSÁG TART

A világot sújtó gazdasági krízis Raymond Parks házába is bekopogtatott. Állását elvesztette. Munkát nem kapott, sőt annyija sem volt, hogy családjának megszerezze a mindennapra valót. Butorait, ékszereit eladogatta, de később már ezekből sem tudott pénzt szerezni, mert semmije sem maradt. A legnagyobb nyomorral küzdött.

A házibárát, aki nagyszerű anyagi viszonyok között élt, egyik nap a következő ajánlatot tette az elkeseredett férjnek:

— Barátom! Ne aggódj! Ne emészd magad. Már érted. Családot nem tudod eltartani, ajánlatot teszek. Add hozzám őket. Ellátom őket mindennel, kényelmes otthon adok számukra, részre megörzöm s ha megszűnik a gazdasági válság, visszaadom őket. Te pedig úgy élsz ezalatt, ahogy tudsz. Egyedül könnyebb az élet. Feltételem csak egy: Míg a család nálam lesz, semmi közöd hozzájuk. Ajtóm előtt nem lesz nyitva. És hogy feleséged és köztem mi történik?... ehhez sincs közöd. Megértettél?

A férj, bár szerette feleségét és gyermekét, belement az alkuba. Majd írásba foglalták az alkut, közjegyzőnél hitelesítették és a különös „adás-vételi szerződést” mindketten aláírták.

CSALÁDI HÁROMSZÖG: A SZERETŐ RAJTA KAPJA A FÉRJET

Teltek a napok. Napokkal az évek. Raymond Parks egyik huszonnégy éves leányát, Lilian, a feleségét, megkegyelmezte. Bár nehezen, de mégis visszaszerezte családi otthonát s iparkodott hogy bérbe adja feleségét is hazahozza.

Egyik napon barátjához sietett, hogy más állal féltve őrzött kincsét, asszonyát és gyermekét vizsgálja. Zárt ajtókra talált. Természetesen mert hiszen eladta családját. Furfanghoz folyamodott. Levelet írt, megvesztegette az inast és levelet becsúsztatott feleségéhez. Később pedig.

barátja távollétében sikerült belopóznia feleségéhez. Eppen távozásban, azaz szökésben voltak, amikor rájta kapta a szeretőt...

A családi perpatvar éppen folytatva zajlott le, mint a szindarabban.

Vad erővel, oroszlanmódra rontott a házibárát a férjre és öröng-

ve üvöltötte, hogy megcsalták, becsapták. Parázs verekedés keletkezett a két férj között. A férjnek sikerült családját végre kihozni.

Bírósági ítélet: a törvényszék a férjnek adott igazat és az „adás-vételi szerződést” ellenére jogerősen visszavonta Parksnak a családot.

Frank Coffey ezek után lecsúszott a házibárát szerepéről.

Nagyszabású előkészületek a kolozsvári mezőgazdasági kiállítás megnyitására

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nagyszabású előkészületek folynak Kolozsváron a Katedrális felavatásával egyidőben megnyíló mezőgazdasági, ipari, élelmiszer és higiéniai kiállításra. A kiállítást az Erdélyi Gazdasági Felügyelőség (Inspectoratul Agricol) rendezi. A kiállítást a király fogja megnyitni fényes ünnepségek keretében.

A kiállításra az ipari érdekelt ségeken kívül a vármegye, mezőgazdasági kamarák és gazdasági egyesületek útján a gazdasági közönség és gazdasági szakoktatási intézmények köréből is számosan jelentették be részvételüket.

A kiállítás november 5—15-ig fog tartani. A kiállítás az idén s az

Iparkamara Deák Ferenc uccai új bérpalotájának dísztermében lesz elhelyezve, a faiskolák pedig a katedrális mögötti park területén. E kiállítással egyidejűleg a kolozsvári baromfitenyésztő egyesület is kiállítást rendeznek a város háza udvarán elkerített telken. A mezőgazdasági és ipari kiállításra az Inspectoratul Agricolnál (Cluj, Cuzza Voda 3-), a baromfikiallításra Baromfi Egyesületnél (Állategészségügyi Felügyelőség Unio-ucca Redut épülete, hátul az emeleten) lehet jelentkezni. A jelentkezéseket elfogadja és továbbítja az E. G. E. titkári hivatala is. A jelentkezési határidő november 3., a kiállítási tárgyak beküldésének határideje november 4.

Megmenti a gazdák terményeinek adóba való elkotyavetyélését a kormány

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Végre egy egészséges rendelet, amelyet a pénzügyminisztérium küldött az összes kerületi pénzügyigazgatóságokhoz. Eszerint

a kormány meg akarja gátolni a gazdák terményeinek adóba való elkotyavetyélését.

A rendelet értelmében a lefoglalt és elárverezésre szánt gabonane-műeket

a gazda felkinálhatja megvételre az állami bevásárlást eszközöző szövetkezetek központjának.

A kényszerkínálat után az illetékes szövetkezeti bizottság felbecsüli a termények értékét és — a rendelet értelmében — azt

piaci áron veszi meg.

A Szövetkezeti Központ a vételárból elsősorban azonnal kifizeti a

gazda adótartozását és csak a fennmaradt összeget adja át neki.

Igy akarja megakadályozni a pénzügyminisztérium, hogy az eladósodott gazdák lefoglalt terményeiket az árverésen nevetséges áron prédálják el.

A cél nagyon nemes és szép. Ed-dig rendben is volna minden, de attól félünk, hogy

baj lesz a rendelet végrehajtásánál a „piaci ár” körül.

Mert ha az a szövetkezeti bizottság is olyan tulbuzgó lesz, mint az adóvégrehajtók, akkor a lefoglalt termények ezután való vételára a lefoglalt termények napi értékének még a felét sem fogja kitenni. Ha lenne, ha a pénzügyminisztérium a rendelete mellé lelkiismeretes kontrollokat is rendelne.

Fejfájás miatt elhalasztottak egy kivégzést

(LONDON.) A pentomillei fogház udvarán az utolsó percben halasztottak el egy kivégzést. Egy Frederik Soerresen nevű embert gyilkosság miatt halálra ítélték és védője azzal az indoklással kérte a halálos ítélet végrehajtásának elhalasztását, miután a kegyelmi

kérvényt is elutasították, hogy kliense rettenetes fejfájásban szenved.

Ezt a különös kérést azzal magyarázta meg, hogy nemrégiben egy katonáról, akit felebbvalójának meggyilkolása miatt életfogytiglani fegyházra ítélték és aki

URÁNIA MOZGÓ

Rendkívüli siker mellett folytatja **Marlene Dietrich** legújabb filmének vetítését:

Énekek éneke

mely Sudermann regénye nyomán készült. — Monopol Paramonfilm.

pár hónappal a gyilkosság után rettenetes fejfájásban szenvedett és azután meghalt.

a boncolás után kiderült, hogy az agyában egy daganat támadt, úgyhogy a gyilkosságot elborult aggyal követte el.

A védő erre az esetre hivatkozott a halálraítélt Soerresen ügyében és a bíróság helyt is adott a kérelemnek. A kivégzést az utolsó percben, amikor a fogház udvarán fel volt állítva az akasztófa, elhalasztotta és elrendelte, hogy a halálraítélt embert megfigyelés végett szállítsák át egy kórházba.

Ha a megfigyelés eredménye az lesz, hogy a szörnyű fejfájás valamilyen módon összefüggésbe hozható az elkövetett gyilkossággal, akkor a halálraítélt életét fogytáig elmeorvosi intézetbe fogják zárni.

— Kétezer japán halász eltűnt. Tokiói jelentés szerint a japán tengerparton hatalmas tájfun pusztított. A vihar különösen Sikoku sziget környékén öltött hatalmas méreteket. Ezen a vidéken a lakosság tulnyomó többsége halászból él és a vihar óta 1000 halászbárkának nyoma veszett. Egy-egy bárkán két halász szokott a tengerre szállni, úgyhogy 2000 halász sorsáról nincs hír és minden valószínűség szerint kevés kivétellel a tengerbe pusztultak. A szigeten óriási a kétségbeesés, majdnem mindegyik család gyászol.

— Felfedeztek egy ismeretlen Rembrandt-képet. Krakkóban egy gazdag műgyűjtő a napokban restauráltatni akarta egyik régi képet. Amikor a képet javítani kezdték, kitűnt, hogy azt már többször átfestették s a festékrétegek alatt egy eredeti Rembrandt-képet fedeztek fel. Az önarckép a nagy holland festő fiatal korában ábrázolja, fekete, félrecsapott kalapban, az akkor divatos széles, fehér gallérral fekete öltözetben. Rembrandt képe a szakértők megállapítása szerint 1633-ból való és rendkívül nagyértékű.

— Egy ember, aki nem akarja a börtönt elhagyni. A Mississipi-szigetek egyik börtönében él Tábor Alfréd, aki néhány héttel ezelőtt kötötte be 90-ik születésnapját. Az aggastyán 40 évvel ezelőtt került be a börtönbe, de az utóbbi napokban kegyelmet kapott. Tábor Alfréd, amikor közölték vele, hogy elhagyhatja a fogházat, sirni kezdett, majd kérvényt szerkesztett, amelyben kéri, vonják vissza a kegyelmet és engedjék meg, hogy halálra váró napiát is a börtön falai között tölthesse. A kérvényre a kormány még nem küldte le a választ.

Próbálja meg: hirdessen a „Jó estét!”-ben és biztos sikere lesz.

A KÉK MADÁR

jazz zenekar naponta muzsikál a

REGAL

kávéház pazarul berendezett helyiségében a

VOXCSEFORT

új attrakciói és remek számok naponta. — Szolid árak. — Belépődíj nincs. — Egész éjjel nyitva. — Telefon szám 518.

Nagy János uram esete a betegsegélyzővel

Miért nem ad a gyógyszerár üveget az orvossághoz - Ki herdálja el a betegsegélyző vagyonát - Amit nem lehet megérteni

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Nagy János ötvenévkörű gyári munkás az Oituz-uccában lakik, 24. szám alatt. A Junász-gyárban dolgozik már évek óta s mint ilyen pontosan fizeti a betegsegélyző járulékokat.

Hiába, a törvény kötelez. Nagy János pedig pontosan, hétről-hétre leguberalja az obulusokat a betegsegélyzőben, abban a reményben, hogyha valami előadja magát, nem marad el a segítség.

A szegény munkás ezt gondolja. A törvényben is így áll. Miért ne?

Nagy János a napokban megbetegedett. Beállított a betegsegélyzőbe. Megvizsgálták. Az orvos csak csóválta a fejét. Az élet nagy harcában

nagyon felőrldött Nagy János szervezete.

Az orvos receptet írt. Pihenést rendelt. A recepttel Nagy János elmegy a betegsegélyző gyógyszer-tárába. Az orvossáért. Ott kijelentik, hogy

az orvossághoz üveg kell.

A betegsegélyző nem teheti, hogy üveget is adjon. A beteg munkás hivatkozik arra, hogy első ízben veszi igénybe a betegsegélyző jótékonykodását. Nincs mentség. Nagy János visszamegy az orvoshoz, jelenti, hogy nem adják ki az orvosságot. Innen rendeletet visz, hogy adják ki az üveges orvosságot. Visz szamegy.

Nem adják ki.

Hogyan vigye hát haza a gyógyírt?

A zsebében, avagy a markában? Kockázatos. A gyógyszerész kiabál. A betegsegélyző vagyona s így s úgy. Nem lehet elherdálni. Nincs üveg. Ő viszont herdálja a betegsegélyző pénzét, miszerint felveszi havonta a tekintélyes összegű fizetését...

A munkásember dühös lesz. Ott hagyja a kopaszodó gyógyszerészt, aki nem válogat az argumentumokban. Nagy János

elmegy egy magánorvoshoz.

Fizet neki. Receptet ír. Az orvossáért is fizet.

Az üvegért is. Ezt érti. Azt viszont, hogy a betegsegélyző járulékokat miért kellett évek hosszú sora óta fizetnie, sehogysem érti. Lehet érteni?

Felfedezte egy orosz tudós egyes fémek baktériumpusztító hatását

(MOSZKVA.) Radson H. A. orosz tudós korszakalkotó tudományos felfedezést tett. Hosszas laboratóriumi kutatásai után megállapította, hogy a nagyatomsúlyú fémek (arany, ólom stb.)

baktériumpusztító hatásuk, amelyet nemcsak állati, hanem növényi testekre is gyakorolnak.

Az orosz tudós felfedezését Párisba továbbították felülvizsgálat végett. Két hónapi tanulmányozat

után a párisi Pasteur intézet az orosz tudós felfedezését felülvizsgálta és

mindenben igazolta.

A szenzációs felfedezés előkutatásai már régebbi keletűek, a világháború alatt pedig szintén megállapították egyes nagyatomsúlyú fémek, mint például az arany és rézpreparátumok baktériumpusztító tulajdonságait s ezekkel a tudósvész egyes eseteit gyógykezelték is.

Elzárással büntették az önként kilakoltató házigazdát

Nagyváradai jelentés szerint Méder János nagyváradai háztulajdonos néhány héttel ezelőtt önkényesen kilakoltatta Nemes József nevű lakóját, aki hátrálékban volt a házbérrel.

Nemes ugyanis szolgálati ügyben Csernovitzba utazott s amíg Csernovitzban volt, nem fizette rendszeren a házbérét. A házigazda ügyvédje utján biztosítási végrehajtást kért lakója ellen, sőt a végrehajtás

után a lakásból kidobatta Nemes butorait és a lakást másnak adta ki bérbe Nemes feljelentésére az ügy a törvényszék elé került, ahol Méder

bűnösnek mondták ki és 10 napi elzárásra, valamint 20 ezer lej pénzbüntetésre ítélték.

Ez az ítélet intő példa lehetne Kolozsváron is egyes basáskodó házigazdák számára.

Tömeges autószerencsétlenségek egy halottal és 16 sebesülttel

(BÉCS.) Borzalmas autókatasztrófa történt tegnap Wimpasing közelében. Egy utasokkal telt autóbusz az országúton helytelen kitérés következtében összeütközött a szembejövő teherautóval. A két hatalmas jármű olyan nagy erővel rontott egymásnak, hogy mind a kettő felborult s üvegablakai izzóporrá törtek. Az összeütközés következtében az utasok közül kettő életveszélyesen, 14-en súlyosan megsebesültek. A sebesülteket kórházba szállították.

Salzburg közelében tegnap szintén súlyos autószerencsétlenség történt Friedl Ferenc salzburgi gazdag vendéglős és mészáros feleségével és sófförjével saját autóján hazafelé haladt az országúton, amikor valószínűleg túlerős fékezés következtében az autó felborult és a benne ülők az országút kövezetére estek. A vendéglős 61 éves felesége a helyszínen szörnyethalt, míg férje és a sófför csak könnyebb sérüléseket szenvedtek.

TÁRSADALMI ÉLET

(—) Krisztus király ünnepe. A kolozsvári Kath. Népszövetségi Kolping Legényegylet Krisztus Király ünnepén 1933. október 29-én, délelőtti egyenyed 12 órakor az egylet helyiségében a Kolping szobor leleplezésével kapcsolatban Krisztus Király-ünnepélyt rendez a következő programmal: 1. C. A. Silva: Szt. Lőrinc mars. Előadja a Kolping szimfonikus zenekar. 2. Kozma A.: Krisztus mindenütt. Szavalja Gergely István. 3. Beethoven: Isten dicsősége. Énekli a Kolping dalárda. 4. Unnapi gondolatok: Dr. Hirschler József prelátnak. 5. A Kolping szobor leleplezése. 6. A Kolping-induló. Éneklik a Kolping-fiúk. Ezen kettős ünnepélyre a belépés teljesen díjtalan.

(—) Az Árvaleánynevelő Otthon immár hagyományossá vált teaestét október 28-án, szombaton kezdi 9 órai kezdettel. A teaestélyeket a Főter 9. szám alatti ház elsőemeleti helyiségeiben tartják meg az új szezonban. A zenét kitűnő dzsessz-zenekar szolgáltatja.

(—) A Kolozsvári Iparos Egylet Hölgy választmánya folyó hó 28-án (szombaton) este 8 órai kezdettel tartja háziesztélyét Főter 23. szám alatti helyiségében, amelyre ezúton hívja meg a t. vendégeket és az érdeklődőket.

— Három helyen törté el a lábát a megvadult tehén egy fiúnak. A biharmegyei Szombatság községben Marci Demeter 15 éves fiu harátai-val a mezőn játszadozott. A közelben egy tehéncsorda legelt. Az egyik tehén valamitől megvadult és feldöfte Marci Demetert. Több ízben a szarvára kapta és a földhöz vágta a fiut, úgy, hogy a lába három helyen tört el. Nagynehezen megszabadították, majd bevitték a biharmegyei kórházba, ahol az orvosok megállapították, hogy a suhanc örök életére nyomorék lesz mert a törések közvetlenül egymás mellett történtek.

— Rádió hírek. A nemzetközi rádió szövetség jelentése szerint Bécs két állomásán változás történik. A müncheni adóállomás, amely eddig 60 kilovattos energiával dolgozott most 100 kilovattal emelte fel kisugárzó energiáját. Mülacher, egy másik német adóállomás ezzel szemben beszüntette működését, mert az állomást átépítik. Valószínű decemberben kezdi meg új működését a mülacheri rádió.

RÁDIO

SZERDA, október 25.

Bukarest. 15: Vegyes gramofon. 14.15: Könnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 20.20: Kamarazene. 20.40: Hegedű-hangverseny. 25: A rádió népzenekeze.

Budapest. 11: 1. A pestkörnyéki rákok élete. 2. Hay András fabuláiból. (Felolvasás.) 15.05: Zongorahangverseny. 14.30: Gramofonhangverseny. 16.30: A rádió diáklőrája. 17: „Báthory István lengyel király magyar katonái.” Pilch Jenő előadása. 18: „Operaházunk hőskora.” Gergely István előadása. 18.30: A Budapesti Hangverseny Zenekar. 19.35: Olasz nyelv. 19.55: „Milyenek látnak a holdlakók a földet?” Cholnoky Jenő előadása. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Puccini: Tosca c. operája. Majd Magyar Imre és cigányzenekara.

A „Jóestét!” a legjobb hirdetési organum!

Tükörfényes, fehér és kényelmes a CRISTÁLY által mosott gallér gyár Varga u. 15

Tízévi börtönnel sújtja az új egészségügy-törvény a magzatelhajtó orvosokat

(CLUJ-KOLOZSVÁR) A parlament megnyitására sor kerül egy új törvénytervezet megvitatására, amely a művi abortuszok korlátozására vonatkozik.

Szinte alig mulik el hét, hogy szerencsétlen lányok, asszonyok szomorú sorstragédiájáról ne kelene beszámolnunk, olyan asszonyokról, lányokról.

akik a rájuk nézve terhes anyaságtól akartak megszabadulni.

Ugyanis a művi abortusz most is szigorú törvények paragrafusai közé van szorítva s most is

annyi különféle bizonyítványra van szükség, hogy nagyon sok magát anyának érző nőnek már nincs ideje ezeket beszerezni, vagy nem tud annyi pénzt összehozni, amennyire a magzatától való megszabadulás kerülne.

Mit tesz ilyen esetben a nő? A dolgozó nő, ha férjénél is van, meg akar szabadulni a gyermekszüléstől, mert a gyermek egzisztenciális kérdés ránézve. Az alatt az idő alatt, míg a szülés tart és az újszülött gondozásával van elfoglalva, nem tud munkát vállalni, elvesztik a jövedelmét és éhhalálra van ítélve. Ezeknek a nőknek katasztrófális egy gyerekszülés. A leányasszonyok pedig a szegénység miatt akarnak magzatuktól megszabadulni és a kispolgárság nagyrésze a bizonytalan jövő miatt fél a gyerektől.

Igy áll a helyzet és a szerencsétlen nők nagyrésze részben a sok formáság miatt kénytelen kuruzslónőkhöz, javasasszonyokhoz, vagy szülésznőkhöz fordulni, akik aztán avatatlan kézzel hajtják végre az abortuszt és nagyon sok esetben a szerencsétlen nő egészségét veszélyeztetik, vagy halálát idézik elő.

Külföldön évek óta azt a problémát vitatják meg,

hogyan lehetne a művi abortuszt megkönnyíteni.

Ausztria ezen a téren hatalmas lépéseket tett előre. Nyomába lépett most Csehszlovákia is, ahol a művi abortusz elvégzése az orvos lelkiismeretére van bízva s nemcsak betegség esetén végezhető el, hanem

joga van az orvosnak abortuszt végrehajtani akkor is, ha erre a teherben levő nőt szociális okok bírják rá.

Egyes külföldi országokban már régen tudunk az abortusz problémáin s már régen mint sterilizációs problémát vitatják, mialatt nálunk készül egy új törvény, amely az eddiginél is jobban megnehezíti, hogy az áldott állapotban levő nő abortusz esetén orvosi segítséget vehessen igénybe. Ugyanis

az új törvény szerint tíz évi börtönt kap az orvos, aki

Figyelem!

Tekintettel a mai nehéz viszonyokra már 1900 lejtől elsőrendű szövetből legújabb divat szerint készítek férfiruhát, télikabátot, felöltőt. Fazonruha 800 lejtől. Az árakat kérem megtekinteni a kirakatomban. Hirsch. Calea Victoriei 5. szám

művi abortuszt hajt végre.

Ez a törvény, amennyiben életbe lép, nem jelent egyebet, mint azt, hogy az a kevés szakorvos is, aki indokolt esetben hasonló műtétet végrehajtott,

a jövőben erre még kevésbé mer vállalkozni és a terhes nő-

Újból megnehezítik az utlevelek kiadási módjait

(CLUJ-KOLOZSVÁR) Az utóbbi időben az utlevelek kiadásához szükséges adóbizonylat megszerzése elé sok akadályt gördített a pénzügyminisztérium. Az új adóbejárási törvény értelmében fokozott szigorral ellenőrzik azoknak a befizetését, akik utlevelet akarnak váltani és egy legutóbbi miniszteri rendelkezés

az adóisztviseleket felfüggesztéssel fenyegeti, ha olyanoknak adnak adóbizonylatot, akik a kiváltástól számított negyedévre előre ki nem fizetik összes adóikat.

Néhány nap óta sok kolozsvári utlevélkérdő kellemetlen meglepetéssel tapasztalta, hogy negyedévi adója rendezése után sem kapta meg az utlevélhez szükséges okmányt az adóhivataltól. Több

Tűz pusztította el a jasi repülőezred raktárát

(JASI.) Veszedelemes tűzvész pusztított a jasi repülőezred raktárában. Eddig még ismeretlen okokból a raktárépületben tűz támadt. A tüzet csak akkor fedezték fel, amikor már a lángnyelvek áttörtek a tetőzetten és az egész épületet elborították. Az ezredet azonnal alarmírozták és addig is, amíg a tűzoltók megérkeztek a katonák próbálko-

ket bele hajszolják a tudatlan szülésznők karmaiba és a törvény, ahelyett, hogy elősegítené a születések számát, szabad teret nyújt a halál aratásának és legnagyobb veszélynek teszi ki a fiatal anyák egészségét.

panasszal fordultak az adóhivatalok vezetőihez mire azok kijelentették, hogy

ezenkívül csak azoknak adhatnak adóbizonylatot, akik fél-évre előre, tehát 1934 március 31-ig fizetik ki adójukat.

Többet tiltakoztak emiatt és hivatkoztak arra, hogy a törvény csak negyedévi adónak előre való kiegyenlítéséhez köti az adóbizonylat kiadását. A kerületek ennek ellenére is ragaszkodnak a szigorú rendelet betartásához és arra hivatkoznak, hogy a pénzügyigazgatóság vezetői a legszigorúbb intézkedések foganatosítására kaptak rendeletet Bukarestből. A rendelet ellen többen felszólaltak és a közönség körében mozgalom indult, hogy az adóhivatalok az adóbizonylat kiadása elé ne gördítsenek ilyen súlyos akadályokat.

tak megbirkózni a veszedelemes méretű tüzzel. A lángok a raktárt teljesen elhamvasztották. A kár még nincs felbecsülve, de hozzávetőleges számítás szerint is több millió leire rug. A polgári és katonai hatóságok közösen vezették be a vizsgálatot a tűz keletkezési okának ki derítésére.

SPORT

Az európai sportvélemény még mindig az olasz-magyar meccs hatása alatt áll. Rous, a mérkőzés angol bírása a meccsről mondott nyilatkozatában azt állítja, hogy ha Korányi lábtörése nem következne be, a komplett magyar csapat megnyerhette volna a meccset. Meisl Hugó, az osztrák szövetségi kapitány így nyilatkozott a meccsről: „A magyar csapat szebben és jobban játszott, mint legutóbb Bécsben. Nemcsak hajrá volt, hanem ésszel is dolgoztak. Tíz magyar azonban nem verhet meg tizenegy olaszt. Az olaszok ügyes technikával ki tudták húzni a mérkőzést. Csodás volt a magyar csapat nagy harci ereje.”

Az osztrák ligabajnokságban nagy meglepetés történt. Az osztrák bajnok, a Rapid 3:3 (0:0) arányban döntetlenül játszott a Libertá-sal.

A kritika egyhangú megállapítása szerint a magyar csapat jobb volt ellenfelénél. Egyénileg Sárossy végzett kolosszális munkát. Ő volt a mezőny legjobb embere. Mellette Takács és Toldi nyújtott elsőrangú a magyar csapatban. Meglepetést Szalay és Palotás rendkívül jó játéka keltett. Polgár mint bekk is elsőrangú produkált. Az olasz csapatban Combi nagy szerencséjével védte a magyar csapatot a lövéseit. Caligaris, Ferrari és Borrell nyújtottak elsőrangú az olaszoknál.

AZ EURÓPA KUPA ÁLLÁSA az olasz-magyar meccs után: 1. Olaszország 3 játék 3 győzelem, 6 ponttal. 2. Magyarország 2 játék, 1 győzelem, 1 vereség, 2 ponttal. 3. Ausztria, 4. Csehszlovákia, 5. Svájc 0 ponttal.

BARÁTKY nem játszhatik a válogatott csapatban. Pelican a FIFA által kijelölt döntőbíró meghozta határozatát a Barátky-ügyben. Szerinte Barátky román állampolgár, de mint futballista, a Magyar Labdarúgó Szövetség igazolt játékosa. Ilyenformán Barátky aligha játszhatik a Svájc ellen világbajnoki selejtezőben.

A Nemzeti Bajnokság állása a vasárnapi forduló után a következő:

A. csoport:

1. Crisana	4 3 1 0 13: 4 7
2. AMTE	4 2 0 1 12: 5 6
3. B. CFR	4 3 0 1 7: 4 6
4. Universitatea	4 2 1 1 13: 9 5
5. Kínizsi	4 2 0 2 6:12 4
6. P. Tricolor	4 1 0 3 7:13 2
7. Venus	4 1 0 3 6:13 2
8. Brasovia	4 0 0 4 4:10 0

B. csoport:

1. Gloria CFR	5 3 2 0 13:10 8
2. Juventus	4 3 1 0 11: 5 7
3. Ripensia	5 3 1 1 11: 7 7
4. U. Tricolor	5 2 2 1 8: 7 6
5. NAC	4 2 1 1 10: 8 5
6. Mures	4 0 1 3 7:11 1
7. Románia	4 0 1 3 8:14 1
8. Soimii	5 0 1 4 4:15 1

AZ UTOLSÓ ORKON

(Regény a XXV-ik századból.)

Írta: ZOMORA S. JÁNOS.

Copyright by „Joestét!”

(153)

Az egész társaság a kapcsolótáblák elé állt. Raxert a konnektorok mellé és magyarázott:

— Hogy az urak megértsék kísérleteim lényegét, felhívom figyelmüket az üvegtáblán elhelyezett kapcsolók rendszerére. Összesen 64 konnektorom van vízszintes és függőleges nyolcas sorba beállítva. Ezeknek a variációival dolgozom. Az ultraviolet és D sárga sugarak változtatásaival dolgozom. A kapcsolók mindenike negatív és pozitív sarkok szerint dolgozik. Érttem alatta egyúttal azt is, hogy a sarkokba thermo elemeket iktattam be a hatások kihatására. A thermo elemek ugyanis a nap sugarait tartalékolják és azt mint elektromos áramot szolgáltatják vissza. A konnektori alis variációk pedig tetszésem szerinti hullámhosszúságot adnak. Kísérleteztem a vaklórall és higanykloriddal, mint az általam előállított thermó elemmel. A különböző kombinációkban eredményeim a következők voltak. A vasklorürből kiválasztott alfa D-sárga sugár kombinációmban az aszbesztoid lemezen keresztül gőzzé változtattam a higanyvegýületet. A higanyfloridból a negatív és pozitív kiválasztás hatásában előhozott rövidhullámu Ultraviolet sugárral, már kis mértékben atomrobbantást értem el az aszbesztoid fémlamezzel burkolt higanyvegýületben, de ennek a sugárnak ez a hatása még mindig minimális és valószínű, hogy a sugárhosszak hatásának erőssége adja meg a szükséges energiát. Az egész kísérlet egyébként csak idegek és így türelem kérdése.

Raxert előadását demonstrációkkal kísérte.

Makahamó, Fu de különösen Al Bei Rid csillogó szemekkel és nagy odaadással figyelték Raxert minden mozdulatát a kapcsoló táblákon.

Al Bei Riden látszott, hogy neki minden mozdulat fontos minden kapcsolásnak célját, menetét, hatását tudni akarja.

Mikor Raxert ahoz a kísérlethez ért, hogy az aszbesztoid fémlalon keresztül a higanyvegýület kis részében már robbanó hatást ért el, önkéntelenül tört ki belőle:

— Milyen nagyszerű lett volna lehozni legalább egyik patrult az azurból...

Raxert közbeszólt:

— Nem értünk volna vele semmit. Legfeljebb egy kicsit megdobbant volna a világ szíve. Egy patrullal kevesebb utazik el, de ez sem bizonyos, mert tartalék koheziorob van és tartalék személyzet is.

— De látványosságnak elég szép lett volna — vigyorogta el magát Fu.

Makahamo csak hallgatott és Raxert kísérleteit élvezte nagy áhítattal.

— Mit szólnak az urak — kérdezte társait Al Bei Rid — a tegnapi nagy ünnepekkhez.

Raxert szólaít meg először:

— Az Uranium kazettában az Ultraviolet-sugarak pompásan működtek. Ha jól mértem meg a sebességet még nem érte el az elektrohullámok kaloritását.

(Folytatjuk.)

Az ujjászületett Törökország

A papi államtól a nyugati kultúrát építő köztársaságig

(KONSTANTINÁPOLY.) Nincs okozat ok nélkül. Mint ahogy nem ok nélkül való miniszterek, miniszterelnökök, sőt a jugoszláv király törökországi látogatása sem. Előzménye van mindennek és Európa lakosai érdekében reméljük, hogy következményei is lesznek. Igen: államvezető nagyurak most sűrűn keresik az ormánok barátságát. Miért? Mert a török nemzet ma súlyos tényező s habár országuk nagyrésze Kisázsiaira natárolódik mégis nélkülük nem lehet megoldani a keleti és déli Európa gazdasági és politikai problémáit.

Pedig a világháborúban összeomlott az ottomán birodalom. Valamikor Győrtől a Perzsa-öböl és a Nilus felső folyásáig terjedt a határa. Kétszázötvenéves haldoklás után a „beteg ember” kimúlt. De az egykor fényes birodalom romjaiból kiemelkedett egy új ország: a kisázsiai török köztársaság.

A sevresi béke 1919-ben felosztotta a birodalom maradványait a győztes nagyhatalmak közt. De a sevresi békét csak a bukott szultán írta alá, de nem a török nép. És négyesztendő

forradalmi háború után ez a békeszerződés szét tört, mint egy földrepottyant sevresi porcellán.

A lausennei béke 1923 július 24-én megállapította az új török állam határait és a „nagy nemzetgyűlés” 1923 október 29-i ülésén elfogadta az új köztársasági alkotmányt. A köztársaság első elnökévé Mustafa Kemál pasát a forradalmi küzdelmek vezérét választották meg, aki azóta harmadszor tölti be ezt a tisztséget.

TÖRÖKORSZÁG NYUGAT FELÉ FORDUL

A forradalmi harc nemcsak a nemzeti célokért folyt és nem ért véget az új alkotmány elfogadásával. Mélyebb és teljesebb átalakulásért küzdöttek az új Törökország vezetői.

A hübériség formáitól akarták megszabadítani a törökséget, az ázsiai kultúrát, keleti lommagát mohamedán törökséget át akarták alakítani nyugati mintára. A szultáni önkény helyébe a modern demokrácia kiépítésére törekedtek.

a vallási fanatizmussal szemben a türelmes szabadgondolkodás eszméit hirdették, az elmaradt, kezdetleges gazdálkodást átszervezték a tervszerű iparosodás irányába.

Törökország nyugat felé fordult és lényegében ugyanazt a forradalmat hajtotta végre amelyen Nyugat-Európa a XVII. és XVIII. században átesett, ugyanazokkal az eszmékkel és törekvésekkel találkozunk, mint a nagy francia forradalomban, vagy az amerikai szabadságharcban.

HOGYAN SZÜLETETT A KÖZTÁRSASÁG?

Már a „nagy nemzetgyűlés” forradalmi időszakában, éppen a legválságosabb harcok közepette, 1920-23-ban

megteremtették a demokrácia kezdeti formáit.

Az országgyűlés egykamaras, a választott elnök nevezi ki a kormányt, de minden egyes miniszter személyesen felelős a cselekedeteiért. Végeredményben így a nemzetgyűlésé lenne a törvényalkotási és kormányzati felelősség egész terhe. Vízont a parlamentben csak egyetlen párt jut képviselőhöz.

Kemál pasa pártja, amelynek nincs ellenzéke.

A TÖRÖK NÉP ÚJ LELKE

A köztársaság első tíz esztendejében az egész török társadalom és kultúra átalakult. Még 1922-ben megszüntették a szultánságot, 1924-ben a kalifaságot. Az ottomán állam papi állam volt, papi biráskodással és papi iskolázatással, a szultán, mint kalifa, az állam és az egész mohamedán világ feje volt egyszerre. Most az államot és a mohamedán egyházat teljesen szétválasztották. 1928 óta az iz'ám már nem is államvallás. Minden felnőtt török állampolgár

olyan vallást vall a magáénak, amelyet akar.

Valamennyi egyházi rendet felszámolták, az egyházi birtokokat az állam kezelésére bízták.

Kifelé legszembetűnőbb volt a feje és a turbán viseletének eltűnése.

Ösrégi ezüstpénzt talált egy brasókörnyci gazdaember

(BRASSÓ.) A Brassó melletti Kodica községben egy Carszea nevű gazda kutat akart ásni. Amikor már több, mint két méter mélyre ásott, egy régi edény került elő, amelyben 2000 darab ókori ezüstpénz volt. A régi leletet kiemelték a gödörből s erre a körülálló szomszédok mindenike el akart venni a pénzből. Dulakodás kezdődött, amelynek során az edény összetört. Közben a pénz nagyrésze eltűnt. A

sa. De ez csak a törökség külső arcát változtatta meg. A nő főszabadtását a középkori formák alól az arcfátyol kényszerének megszüntetése csak jelképezte, de a lényeges, hogy

kiírtották a többnejűség intézményét,

hogy megnyitották a nők önálló tevékenysége előtt az utat. A magánjogot a demokratikus svájci törvények mintájára alakították át. Átvették a nemzetközi időszámítást órabecsztást, a tízes számrendszert és ez idén a méterrendszer is. Az arab írásjegyek helyébe

kötelezővé tették a latinbetűs új török ábécé használatát.

Ez a formai változás mélyen átalakította az egész török nyelvet és irodalmat is. Az egész iskolarendszert a népszerűléstől az egyetemi oktatásig gyökeresen modernizálták. Az eredmény: 1928-ban a lakosság 85 százaléka írás- és olvasástudatlan, 1932-ben már 42 százalékra csökkent az analfabéták száma.

A török átalakulás értelmét talán legszebben Zia Kök-Alp, a török forradalom szociológusa és költője fejezte ki egy versében: Keletről jöttünk, nyugatra megyünk. A népért és a néppel harcolunk.

Sivatagi vipera mart halálra egy mérnököt

(KAIRÓ.) Az elmúlt napokban a libiai sivatagban szörnyű tragédiát okozott egy olasz mérnök soffőrének vigyázatlansága. Barresi huszonöt éves olasz mérnök Agheliából fölkerelkedett, hogy a nagy Syrte partjain Agedabiába jusson. Barresit fiatal felesége kísérte. A házaspár autója számára beneszülött soffőrt szerződöttetett, aki, hogy megkapja az állást a vidék pompás ismerőjének vallotta magát. Két órával az indulás után a soffőrn eltévedt s amikor az autó körülbelül 100 kilométert tett meg a sivatagban és beköszöntött az éjszaka, bevallotta irtózatos tévedését. A házaspár vissza akart térni Agedabiába, de a soffőr meg akarta rövidíteni az utat, letért az irányból és belefutott a sivatagba. A kis kocsi nagy küzdelem árán körülbelül 20 kilométert haladt a homokban, amikor végleg megakadt éj-

csendőrség tudomást szerzett a régi leletről és úgy az edényt, mint a meglevő pénzt lefoglalta és jelentette fölöttes hatóságának az esetet. Régészek vizsgálták meg a talált pénzt de nem tudták a készítés idejét megállapítani. Annyit megállapítottak, hogy a pénz nagyon régi, mert kezdetleges alakja van, de a rajta levő írást nem bírták kibetűzni. A pénzt és az edényt muzumba szállították.

szaka a sivatag közepén. A mérnök és felesége megijedtek. Szerencsére kutat láttak a közelben és gyalogosan föl akarták keresni az üdítő vizet. Alig tettek néhány száz lépést, hirtelen homokvihár keletkezett és elöntötte porával a tapasztalatlan olaszokat. A mérnöknek nem volt iránytűje, úgy, hogy nem tájékozódhatott. Az utat nem találták meg. Védekezni akartak a homokszél ellen és az olasz kis kőfalat emelt a kut közelében a talált kővekből. Amikor az egyik szikladarabot elmozdította helyéről,

a kő mögül vipera siklott elő és megmarta a mérnököt, aki ugyan késével azonnal kivágta a sebet, de négy óra múlva irtózatos kínok között felesége karjaiban mégis belehalt a marásba.

Hajnaltól a szerencsétlen nő föl-

kerelkedett és ismét az autót kereste. Csakhamar megtalálta azt. Szomszában kiitta a motorhűtőjének olajos, piszkos vizét, majd ájultan terült el a földön.

Időközben Agheliában és Agedabiában nyugtalanodni kezdtek az olaszok sorsa miatt. Mentőexpedíciót szerveztek és két repülőgép felszállt hogy megkeresse az autó nyomát. Néhány óra múlva sikerült megtalálni az asszonyt, aki közben magához tért és fehér kendőjével intett a repülőnek. A pilóta ejtőernyő segítségével élelmiszert és termoszt dobott le a nőnek, majd hazaszállt, hogy segítséget hozzon.

Egy másik szörnyű éjszaka után a katonák végre megszabadították az asszonyt homok börtönéből.

A mérnök holttestét is elszállították, de hiába nyomoztak a soffőr után.

Mi történt a kocsi vezetőjével? Amikor az olasz pár a kuthoz indult, a soffőr a saját felelősségére elhagyta az autót, hogy megkeresse a moradai oázist. Nem találta meg. Három nap múlva egy karaván ráakadt a szerencsétlen emberre aki a szomszág következtében megőrült. Beszállították az agheliai kórházba és nem indítottak eljárást ellene könnyelműségért, mert a sors kegyetlenül amugyis megbüntette már.

Igy ért véget a Szahara legújabb tragédiája, amely nagy feltűnést keltett az egész északafrikai partvidéken.

CIRCUS KRATEJL a Posta mögött mindennap este 9 órai kezdettel nagy előadás, kitérő műsor. Szombat, vasárnap és ünnepnap délután 4 órakor matiné.

— Kommunista agitátornót fogott a brassói rendőrség. Tegnap éjszaka a brassói rendőrség egyik detektívje letartóztatott egy fiatal nőt, aki nem tudta magát kellőképpen igazolni. Kihallgatása során megállapítást nyert, hogy a letartóztatott nő aktív tagja az erdélyi kommunista pártnak és azért jött Brassóba, hogy november 7-ére zavargásokat készítsen elő. Az elfogott nő egyébként minden felvilágosítást megtagadott sőt a nevét sem akarta elárulni. A nyomozás nagy erővel folyik tovább és valószínű, hogy bekapcsolódnak a nyomozásba a nagyobb erdélyi városok rendőrségei is.

— Einstein professzor Amerikába érkezett. A világhírű Einstein német professzor Newyorkba érkezett és Princetownba tovább utazott, ahol az egyetemen előadást fog tartani.

Építőmunkás Mozgó

Kedden 5 és 7 órakor utóljára

Az utolsó nagy szenvedély

Főszerepben! Don Jose Moica

Szerdán 5 és 7 órakor új műsor

Egy szegény kis árva

Megható hangos filmdráma

Főszerepben: Janet Gaynor és Werner Baxter

Ka

szombaton és vasárnap

DISZNÓTORON KERES

bácsinál eszel, minden gondod elmúlik, beteg soh'sem leszel. — Erzsébet-ut sarok. :: ::

SZÍNHÁZ és MOZI

Naplemente előtt. A budapesti Vígyszínház legnagyobb sikere új-donsága. Gerhart Hauptmann **Naplemente előtt** című lebilincselően érdekes, izzó feszültségű színdarabja négyeszer szerepel a színház e heti játékközlésében. Az igazgatóság annyira bízik ennek a rendkívüli újdonságnak a sikerében, hogy vagyont-érő új díszleteket és butorokat készíttetett, mellő a keretét adva ezzel a zseniális író mesterművének. A kiállítás fényét fokozza a Schultze Virágkertet által a színpadra varázsolt díszlet és a Fischer üveg-udvar által szívrozott lakoma.

Magdát kicsapják. Pénteken este újból bemutató előadás lesz a színházban s ez alkalommal Kádár Miklós nagyszerű vigjátéka kerül színre, a „Magdát kicsapják”, amely hónapokon keresztül állandó műsordarabja volt a budapesti Belvárosi Színháznak. Magdát Bárdi Teréz játssza, aki nagy ambícióval készül ennek a szerepnek az eljátszására. A többi szereplők: Kerekes Ilona, Benes, Vass Piri, Koós Dórá, Kiss Olli, Vékony Franci. Mé- száros, Rajnay, Tompa Sándor szintén nagyszerű feladathoz jutottak ebben a nagyszerű vigjátékban. A darab egy leánygimnáziumban játszódik és igen sok és kedves visszaemlékezésre ad alkalmat mindazoknak, akik felsőbb iskolába jártak.

Lipinskaja egyetlen előadástje. E név ma a legvárásosabb, mert ő az egyedüli előadó művész a világon. Nagy áldozatok árán kö- tötte le az igazgatóság csupán egy estére, vasárnapra a világhírű Lipinskáját, aki francia, német, orosz szanzonekat és zsidó dalokat, drá- mai és vig zenés-költeményeket fog két órán át az ő nagyszerű és kü- lönleges művészetével előadni. Erre az egy estére a helyárak mérsékel- ten emeltek lesznek.

MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Kedd, szerda: **Naplemente előtt.** Csütörtök délután 4 órakor: **Érik a buzakalász.** (Ifjúsági helyárak- kal). Este 8 órakor: **Naplemente előtt.** — Péntek: **Magdát kicsap- ják.** — Szombat délután 4-kor: **Naplemente előtt.** — Este fél 9 órakor: **Magdát kicsapják.** — Va- sárnap délelőtt 11-kor: **Akácfa- rág.** (Matiné-helyárak.) — Dél- után 4-kor: **Egy csók és más sem- mi.** — Este 8 órakor: **Lipinskaja a világhírű dzsaz egyetlen estéje.** (Mérsékelttel felemelt helyár.) — Hétfő: **Magdát kicsapják.**

Az esti előadások pontban nyolc- kor, szombaton fél kilenckor kez- dődnek. — Helyárak minden ille- téssel és repülőbéllyel együtt: Zsöllye 45, páholyülés 25, I. és II. r. támlásszék 30, III. r. támlás- szék 20, alsó erkély 20, felső er- kély 15, állóhely 10 lej.

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON- MOZGÓ MŰSORA:

Kedden 5 és 7 órakor utoljára: **Az utol- só nagy szenvedély** Énekes, zenés filmoperett. Főszerepben: Don Jose Mojiet.

Szerdán 5 és 7 órakor új műsor: **Egy szegény kicsi árva.** Megható hangos filmdráma. Főszerepben: Janet Gay nor és Warner Baxter.

Lapunkban hirdetni, biztos sikert jelent!

APRÓHIRDETÉSEK

Szavanként 1 lej
vastagabb betű
vel szedve 2 lej

Apróhirdetéseket aznapi megjelenésre déli 12 óráig lehet feladni a kiadóhivatalban.

LEVELEZÉS

TARTÓS ONDOLALAST készí- tünk a világhírű Mayer Realistic géppel garanciával. Papp, Regele Ferdinand 37. (323)

MEGMONDJA Önnek teljes jövő életét, értékes tanácsokat ad szere- lem, üzlet, házasság, válás, minden bonyolult ügyében. Grafológus, Re- gele Ferdinand 121. (423)

ADÁS-VÉTEL

ZÁLOG cédulákat arany és ékszer tárgyakról
nagyon magas
árban vásárol a
ékszerész, Cal. Victoriei (volt Kosuth La- jos-u.) 1. szám. **ARANYAT LEGMA- GASABB ÁRBAN VÁSÁROL**

MODERN díófa hálószobák 8 ezer lejért szerezhetők be a Tran- sylvania lerakatánál Str. Memoran- dului 1., az emeleten. (317)

ARCO, Jókai-u. II. sz.
Veszek használt férfi kabátokat, öltönyöket: bőrkabátot, trencskot.
Eladok jókárban levő használt ölt- önyöket télikabátokat többeszá- rú lefizetésre is.

Bizom anyba mindent elfogadok.

Hívásra házhöz megyek.

ARCO, Jókai-u. II. sz.

ARANYÉRT legtöbbet fizet Óra- király. Széchenyi- tér 11. (2)

Minden igénynek megfelelő munkát hozott anyagból is feltűnő olcsó árban elvállal
Vulpea szűcsüzlet. Regina Maria 11.
(Kishitelbank udvarán, bejárat Bolyai ucca felől is.)

ELADÓ belvárosi jövedelmező három lakásos ház. Értekezhetni: ügyvédi iroda Egyetem-u. 3. szám. (422)

„**PEDIGRE**”-vel ellátott jól be- tanított német fajvizsla eladó. Str. Grigorescu 27. (366)

ELADÓ díófa ebédlők, hálók s min denféle asztalos munkák a legju- tányosabb árban készülnek. Jókai- ucca 11. (411)

VASÁGY éjjeli szekrénnel há- rom gyapjú matrac, vitrin-tárgyak eladók. Berde-ucca 2. II. 15. (417)

OLCSÓN eladók 2. számú vas- kassza, rézmárványmosdó, cseléd- ágy. Belkajántói-ut 21. Délután. (421)

MINDENFAJTA GYÜRÜ, zseb- kar- és ébresztő órákban legolcsóbb az **Órakerék.** Precíz órajavítás Széchenyi-tér 11. (83)

80.000 LEJÉRT azonnal eladó ház és telek Str. Vasile Lucaciu 7. Bővebbet a Patria kiadóhivatalá- ban. (335)

EGY eredeti karikahajós Singer varrógép eladó. Kárpát-u. 8. (364)

BORBÉLYBERENDEZÉS telje- sen felszerelve azonnal, nagyon ol- csón eladó. Regele Ferdinand 131. szám. (414)

80.000 LEJÉRT azonnal eladó ház és telek. Str. Vasile Lucaciu 7. Bővebbet a „Patria” kiadóhivatalá- lában. (335)

NŐI téli ruhák, hálás diván, nagy pléh mosdó, kis asztalka 1 szék, képek eladók Érdeklődés Str. Iuliu Maniu 6. sz. Házfelügyelő- nél. (232)

KIADÓ LAKÁS

KÉT különbejáratu butorozott szoba előszobával, külön telken azonnal kiadó. Str. Bucovina (Mu- kácsi-ucca) 13. (10)

3 SZÉP parkettes szoba Ferenc József-úton irodának nagyon al- kalmas, külön egyedül egy szép ud- varban jutányosan kiadó. Cim a kiadóban. (273)

GYÖNYÖRŰ 3 szoba, konyha, előszoba, fürdőszoba parkettes, teljesen újonnan festett modern lakás azonnal kiadó. Mikes Kele- men-u. 17. szám. (14)

KIADÓ két szoba, konyha no- vemberre, egy szoba, konyha azon- nalra. Volt Széchenyi-tér 39. (418)

KÜLÖNTELKEN egy szoba, konyha, speizos lakás kiadó a Fü- töház közelében 500 lej havj bérért Értekezni lehet Regele Ferdinand 94. sz. alatt. (420)

2 SZOBA, konyha külön telek, szemben a Dohány-gyárral novem- ber 1-re kiadó. Bővebbet Papirrak- tár, Regina Maria (Deák Ferenc-u.) 16. sz. Telefon 2-25). (368)

KÁVÉHAZ teljes berendezéssel Cluj központjában azonnal kiadó. Cim a kiadóban. (384)

UURINÓ lakást kaphat varrógép használattal. Cim a kiadóban. (410)

LAKÁST KERES

BELVÁROSBAN kétszobás bu- torozott lakások fürdőszobával és konyhahasználattal keres 3 tagu család, címetek kérek „Jól fizetek” jeligére a kiadóba. (199)

ÁLLÁST KAPHAT

TANULÓT felvesz „Foto Hévi- zi”. Memorandului (Unió-ucca) 17. szám. (419)

FAESZTERGÁLYOS KERES- TIK a fogház-udvaron levő aszta- los műhelybe. Jelentkezni lehet dé- előtt és délután is.

ÁLLÁST KERES

INTELLIGENS szolid fiatal em- ber, leszerelt katona fűszerkeres- kedésnél segédi állást keres. Cim a kiadóban. (407)

KÜLÖNFÉLÉK

ELŐNYOMDA. Menyasszonyi kelengye varrását, himzését, arany ezüst himzésű egyházi és egyleti fűszerelést, nemzeti ruhák himzé- sét vállalom. Berger Dezsóné, Re- gele Ferdinand 49. (333)

GRAFOLÓGUS Ágnetta jósnő tu- dományos alapon múlt, jelen, jövő vagy bármire kíváncsi, pontos idő- re jósló jóslásával felülmul min- denkit. Szerény díjazásért Ferenc József-ut 129. (279)

NE FELEDJE EL! A LELKIIS- MERETES ÉS JÓ KIDOLGOZÁSU RUHA AZ OLCSÓ! KERESSEN FEL! GYÖZÖDJÖN MEG! BECSE URISZABÓSA, FÖTÉR 21. (379)

GOBELIN, KELIM vevőim szí- ves figyelmébe. Működési helyem áthelyeztem Str. Aventuriusá 48. alá (Káldos-ucca). **Hevesi Sándor** iparművész. (371)

OLCSÓN és jól készülnek tél- kabátok és öltönyök. Nagy Lajos uridivat-szabó. C. Bratianu 21. (Király-u.) 68

KEZTŰ ÉS KÉZIMUNKA TAN FOLYAM urhölgyek részére. Leg- modernebb keztyű és kézimunkák tanítása, minimális tan líj. Calea Regele Ferdinand 141. I. emelet. ajtó 8. (400)

FÉMTÁRGYAK biztosan rozsdá- mentesek, ha azokat Szaniszló chromozza, vagy nikkelezi. Cluj Hunyadi-tér 17. Telefon 1282. (5)

ISKOLÁS leányka teljes ellátást kaphat Fötér közelében. Cim a ki- adóban. (413)

WOJA INGEI és PIZSAMAI
WOJA tüneményesen
WOJA szépek, elegánsak,
WOJA jók, de főleg olcsók
WOJA Ferdinand-ut 65. szám.

NE TEVESSZE ÖSSZE más jós- nővel Magda grafológát. Megmond mindent, Király-ucca 45. (424)

NÉMET NYELVÓRAKAT ad mérsékelt díjazással kezdők és je- ladók részére. Székelyné tSr. Bra- tianu 45., (volt Király-ucca). (416)

Könyvet ne vásároljon!

Amíg meggyőződést nem szerez arról, hogy modern újdonságok és régi használt művek legjutányosabb beszerzési forrása a

„CULTURA”

könyvkereskedés és antikvárium **Cluj, Str. M. m. randului (Unio-u.) 4.** Bejárat a kapu alatt és hátul az udvarban. —: A leg- magasabb áron veszünk jó állapotban levő egyes könyveket és egész könyvtárakat.

Régi könyveit újdonságokra cseré- jük át!

HIREK

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
MAYER ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele
Ferdinand (volt Ferenc József-ut)
66, balra. — Telefon: 61.

Nyomatott a **MAYER-NYOMDA**
kőforgó gépén, Cluj-Kolozsvár.

Naptár Október 25. Szerda, Róm.
kath. Mór vt. Prot. Wilhel-
Görög. Marchian; Izr. Tisri. 5.

JÓESTÉT!

MUZEUMLATOGATÁS

— Olaszországban ingyen nézhetik a
muzeumokat a nászutasok.

— Az olasz kormány ugylátszik et-
től a rendeletről bár egy kis élénkséget
a muzeumok kihalt falai közé...

HOGY VAGY?

— Mit kell ma erre a kínos kérdésre
felelni: Hogy vagy?

— Kérdezd meg, kérlek, bárkitől,
hogyan van és amit az válaszol, az
rád is passzol...

PESTI HUMOR

— Tudja, hogyan éneklék ezt a pesti
slágert: Tenyeremen hordom?

— Hogyan?

— Könnyökön hordom...

— **NAPLEMENTE ELŐTT**

— Mit játszanak ma a Magyar Szin-
házban?

— Naplemente előtt.

— És mikor kezdődik az előadás?

— Naplemente után...

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet jelentése sze-
rint északkeleti légáramlás erő-
södésével, egyes helyeken köd-
képződés várható.

— **Inspekción győgszertárak.**
A héten a következő győgszertár-
ak teljesítenek éjjeli szolgálatot:
Dr. Biró (Főter), Apostol (Ferenc
József-ut), Demeter (Monostori-ut)
Dr. Cseresznyés (Kossuth Lajos-
péc).

— **NOVEMBER ELSEJÉN KEZ-
DÖDIK A KATONAI IGAZOLVÁ-
NYOK LÁTTAMOZÁSA.** A kolozs-
vári hatodik hadtestparancsnokság
hadkiegészítő parancsnoksága köz-
li az érdekeltekkel, hogy a katonai
igazolványok (livretek) láttamozá-
sát november elsején kezd meg. A
láttamozások december végéig tar-
tanak. Jelentkezniük kell mind-
szoknak, akik az 1906-1930. kö-
zötti szolgálati évfolyamok bár-
melyikébe tartoznak. Kolozsváron
a láttamozás a Magyar-ucca 99.
szám alatti Avram Janču kaszár-
nyában történik, míg vidékieknek
Kolozs megye megfelelő gécpont-
jain kell lepecsételtetniük ellen-
őrző kis könyveiket. Aki a jelent-
kezést elmulasztja, két héttől két
hónapig terjedő büntetésben része-
sül.

— **Kerékpárlapásért egy évi fog-
ház.** Kerékpárlapás vádjával terhel-
ten állott a törvényszék negyedik
szekciójára előtt Draga Gyurits noto-
rius betörő, aki — mint ismeretes
— macskavásárlás ürügye alatt,
végiglopkodta a Bessenyi-telepet
és Mehalát. A törvényszék ezekért
a lopásokért löbbhavi fogházra ítél-
te Dragát, akit tegnap egy tavasz-
szal történt kerékpárlapásért von-
tak felelősségre. A törvényszék
mint visszaeső bűnöst és veszedel-
mes tolvajt egyévi fogházra ítélte
Draga Gyuritsot.

— **Orvosi hír.** Dr. Boér László
volt nőgyógyászati klinikai orvos,
október 15-től volt Széchenyi-tér
40. szám alatt rendel. (n. Dr. Ro-
senberger Mór rendelője helyén).
Telefon: 502. — Idem: Dr. Silber-
mann fogorvos új lakásába átköl-
tözött és rendeléseit folytatja.
Ugyancsak megkezdte működését
újjaalakított kozmetikai intézete
(Gracia). Végez: szépségápolást,
diathermiás szőrtelenítést és sze-
mölcsirtást. P. Mihai Viteazul 40
(volt Széchenyi-tér). Babos palota

— **Rossz a romániai kukorica-
termés.** Az utóbbi napokban beál-
lott esőzések egy a vetési munká-
latokat, mint a tengeri beérését
nagy mértékben gátolják. A tengeri
termésünk sok helyen egyenlő a
semmivel, sok helyen pedig annyira
nedves, hogy malomba nem ke-
rülhet. Az őszi munkálatok a ter-
mények kínálatai a minimumra
szorították le. A rossz kukoricater-
més miatt az idén a tavalyihoz vi-
szonyítva sokkal több buza kell
majd a belföldi szükséglet kielégí-
tésére. A már piacra került új ten-
gerit csak keverve lehet örölni. A
buza napi ára Kolozsváron 345—
375 lej a tengeri 225. Temesváron
a buza 335—355, tengeri 185, zab
155. Nagyváradon a buza 325—335
a tengeri pedig 235—245 lej.

— **A gyümölcsfák közös beszer-
zésére megkezdte az EGE az össze-
írásokat.** A gazdaközönség gyü-
mölcsfaszükségletének kedvezmény-
es áron és elsőrangú minőségben
való biztosíthatása céljából az Er-
délyi Gazdasági Egylet összeírja a
birtokosok, városi kerttulajdonosok
és gyümölcsös gazdák cemeteszü-
ségletét. A bejelentések az EGE
címeire Kolozsvár, Attila-u 19. küld-
dendők. A megrendeléssel egyide-
jűleg tíz lei előleg küldendő be da-
rabonként.

— **Megverték az ausztráliai mi-
niszterelnököket.** Sidney politikai kö-
reit kínos botrány tartja izgalom-
ban. Egy elbocsátott minisztériumi
alkalmazott megtámadta Forgan
Sminth quenslandi miniszterelnö-
köt, arcát öklével véresre verte és
végül a földre sujtotta. Elkesere-
dett dulakodás kezdődött, amely-
nek a miniszterelnök soffitörje ve-
tett végét. Schminth, aki arcán zu-
zott sebeket szenvedett, támadója
ellen nem indított bünvádi eljárást

Ma, kedden a **Royal Mozgóban** fővárosi ujdonság

Nevető esték

Főszerepben: Szőke Szakáll, Fritz Grünbaum.

VOX csodagyerekek személyes fellépte

— **A gyilkos ucca.** London uc-
cáin, a legújabb statisztikai ada-
tok szerint, naponként átlag négy
személy vesztíti életét közlekedési
balesetek következtében. A szeptem-
ber végén zárult évnegyedben
381 személy halt meg és 16.208
sebesült meg forgalmi balesettel
kapcsolatban. Egy útközveti veszte-
ség-lajstromával vetekszik az ucca
baleseteknek ez a kimutatása. Az
emberek loholnak az uccán az
élet, a megélhetés után és meg-
gyilkolja őket az ucca amelytől
azt várják, hogy az élethez vezesse
el őket.

— **Casals Pablo hadat üzent a
Hamadik Birodalomnak.** Casals
Pablo, a nagy katalán gordonka-
művész erősen készül őszi külföldi
turnéjára, azonban az idén először
nem ejti utba Németországot. Ca-
sals Pablo lemondta valamennyi
németországi hangversenyt s ezzel
kapcsolatban levelet intézett a Har-
madik Birodalom főzeneigazgató-

jához, amelyben megindokolja el-
határozását. Levelében a világhírű
csellóművész kijelenti, hogy mind-
addig nem lép németországi hang-
versenydobogóra, amíg ott a mű-
vészet és a szellem szabadságát
elnyomják. A spanyol lapok kívánc-
sian vetik fel a kérdést, hogy vaj-
on átkeresztelik-e azt a berlini
uccát, amely Casals Pablo nevét
viseli?

— **Reinhardt nem tudja, hol
született.** Amint ismeretes Rein-
hardt a pozsonymegyei Stomfán
született és mielőtt a német állam-
polgárságot megszerezte volna,
magyar állampolgár volt. Rein-
hardt most Párisban tartózkodik
és az újságírók megkérdezték tőle,
hogy voltaképpen hol születettől
hogy voltaképpen milyen nemzeti-
ségű. Reinhardt erre azt mondotta,
nemzetközi, mert azt a helyet, ahol
született, ebben a pillanatban egy-
szerre reklamálja Ausztria, Magyar-
ország és Csehszlovákia.

— **A belpoklosság bakteriumát
felfedezték.** Stockholmi jelentés

szerint az uppsalai egyetem taná-
csa az uppsalai érsek és Trygger
v. miniszterelnök a svéd egyete-
mek főcancellárjának, valamint
nagyszámú előkelő közönség jelen-
létében iktatta be a bakteriológiai
tanszékbe a külföldön is nagy hírű
orvostudóst, John Reentsiennát. Az
őszi hagyományhoz ragaszkodó ün-
nepélyes beiktatása után a svéd
tudós előadást tartott a belpoklos-
ság elleni szérum-kutatásairól.
Több mint két évtizede tanulmá-
nyozta az emberiség millióit —
jelenleg negyemillió belpoklost tar-
tanak számon — pusztító retentő
betegséget, a belpoklosságot. Éve-
ket töltött Délamerikában és Afri-
kában. Hosszu kutatásainak ered-
ményeképpen a múlt év folyamán
sikerült egy szérumot előállítani,
amellyel eddig sikeres kísérleteket
hajtott végre. Előadásában kiemel-
te, hogy szérumelőállítás ki-
sérleteit Andrássy Imre gróf le-
nyí birtokán végezte és úgy And-
rássy Imre gróf, mint svéd szármá-
zású felesége, Stella Kuylensti-
erna, a legmesszebbmenő vendég-
barátsággal bocsátották rendelkezé-
sére a szükséges állatanyagot és
birtokukon laboratóriumot rendez-
tek be számára. A magyar juhok
véréből készült szérummal azután
megkezdte oltásait, gyógyíthatat-
lannak nyilvánított svéd belpoklo-
sokon és az eddigi kísérletek a
legszebb eredménnyel jártak és re-
mény van arra, hogy sikerült je-
jesen hatásos szérumot találni a
retentő betegség ellen. A beikta-
tási ünnepély után az ünnepelt 125
terítékes ebédet adott, amelyen po-
harát Magyarországra és annak ki-
váló fiaira emelte és megköszönte
azt a meleg és negyértékű támoga-
tást, amelyben Andrássy Imre gróf
és felesége részesítette.

ALLÁSHALMOZÁSSAL VÁDOLJA GUSTI KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERT EGY MANIU-PÁRTI KÉPVISELŐT

(BUKAREST.) Lázár Ilie képviselőt, akit annakidején a Boila-féle röpirat miatt kizártak a nemzeti-pártból, tegnap éles támadást intézett egyik bukaresti reggeli lapban Gusti közoktatásügyi miniszter ellen. A képviselő azzal vádolja meg a minisztert, hogy különbség cimenként évente több, mint egy millió lej fizetést vesz fel az államtól.

A megvádolt miniszter ma válaszlépésében a képviselőnek és cáfolatában kijelenti, hogy csak miniszteri fizetésére reflektál, semmi egyéb jövedelme nincs, még egyetem tanári fizetéséről is lemondott. Az érdekes ügyben újabb szenzációs fejlemények várhatók.

LOPÁSBAN IS BÜNÖSNEK MONDOTTÁ KI A HADBÍRÓSÁG A RABLÓGYILKOSÁGÉRT EL-ITÉLT FEGYENCET

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ma délelőtt Sima Stefan fegyenc állt a kolozsvári hadbíró előtt. Nagyon fiatal fogházor kíséretében jelent meg a tárgyaláson. Ezuttal Ulicea Mihály 10-ik hegyivadász ezredbeli káplárral együtt volt vádlott.

1924-ben a két volt katona háromszori lopást követett el. A hadbíró egyszerször már távollétükben 5 évre ítélte őket. Időközben Sima Stefan 1930 őszén megölt egy máramaroszigeti zsidó kereskedőt. A gyilkosság után néhány nap múlva el is fogták és a törvényszék 8 évi fegyházra ítélte. A gyilkos azóta a nagyenyedi fogház lakója. A mai tárgyalást a lopást ügyében tartotta meg a kolozsvári hadbíró. Ulicea Mihály büntetését 5 évről 6 hónapra szállították le, míg Sima Mihályt 5 évre ítéltek, de az ítéletet be tudták a 8 évi fegyházbüntetésébe, úgy, hogy a gyilkost külön a lopásért nem marasztalták el.

— 600 napja alszik egy kilencéves fiú. Higgins József menfizi fiúcska kerek hatszáz nappal ezelőtt elaludt. A fiú akkor mult 7 éves és azóta majdnem két év telt el s azóta a szervezet rendesen fejlődött, a gyermek teste nőtt csupán a fiúcskát az orvosi tudomány nem tudta és nem tudja felébreszteni. Az alvó gyermeket mesterséges uton táplálják és az orvosok minden rendelkezésükre álló eszközt megkísérelnek, hogy közel két éven át tartó álmokból kigyógyítsák a gyermeket.

— Rendkívüli közgyűlést tart a Kolozsvári Nyiltiléri csizmadia és kisiparosok erdélyrészi temetkezési és öngépelző egyesülete. Az egyesület vezetősége a folyó hó 29-én délután 3 órakor az Ipartestület nagytermében (Karolina-tér 5. sz.) alatt megtartandó rendkívüli közgyűlésre ezuton hívja meg az egyesületi tagokat.

— Tolvaft fogott, mégis 6 került a bíróság elé. A törvényszék I. szék elője előtt állt ma hatóság ellenőrzésnek vádjával a botrányperreiről közismert Petean Karolina és Boca Miklós nevű barátja. 1929-ben ugyanis a Boeska-téren egy falubeli szomszéd asszonyát lopással gyanúsította meg. Hangos veszekedés keletkezett az asszonyok között mire rendőr jött és szét akarta választani a hadakozókat. Erre Petean Karolina és kísérelve Boca Miklós inzultáltak a rendőrt. A törvényszék ezért mindkettőt 15 napi elzárásra és 1000 lej pénzbírságra ítélt. Az elítéltek felebbezték.

Megszűnt a diplomáciai viszony a Vatikán és Csehszlovákia között

PRÁGA. (A Jóestét! távirata.) Ceruti prágai nuncius tegnap váratlanul elutazott Rómába. A nuncius elutazásának súlyos hordereje van, mert ezzel megszűnik hivatalosan is a diplomácia viszony a Vatikán és Csehszlovákia között. Valószínűnek látszik hogy Ceruti távozásával végleg megszakad a diplomáciai kapcsolat a Szent-szék és Csehszlovákia között.

Titulescu:

„Nincs áthidalhatatlan ellentét a kisantant és Bulgária között“

(ATHÉN.) Titulescu, aki tudvalevőleg Szófiában és Ankarában is járt, jelenleg Athénben tartózkodik. Mind a három fővárosban rendkívül nagy fontosságú tárgyalásokat folytatott a balkán-kérdés észszerű megoldása ügyében. A külügyminiszter Athénben nyilatkozott a görög újságíróknak a balkán-kérdésről és a világbékéről. Kijelentette, hogy

athéni utja tisztán csak ezt a két kérdést érinti.

— Sikerült elsimítanunk a bolgár—görög ellentéteket — mondotta Titulescu az újságíróknak. — A két állam között levő nézeteltéréseken kívül azonban oly dolgokat is megtárgyaltunk, amelyek messze túlhaladják a Balkánkonszolidáció körét.

Arra a kérdésre, hogy a román, bolgár és jugoszláv királyok találkozásakor mikor történik meg, Titulescu kijelentette, lehetséges, hogy a román és a jugoszláv királyok a közeli napok egyikén találkozni fognak, míg

Boris bolgár király csak később fog bekapcsolódni a királyok megbeszéléseibe.

A bolgár kérdésre vonatkozólag kijelentette a külügyminiszter, hogy

habár vannak még el nem simított nehézségek a kisantant államok és Bulgária között, ezek nem megoldhatatlanok.

— Ami a kisantant kérdését illeti — hangsúlyozta Titulescu — téves az a beállítás,

mintha a balkán-államok és a kisantant között ellentét volna. Nem is lehet. És hozzátehetem még: mindkét konszolidáció a világbéke biztosítására jött létre.

Majd washingtoni utjáról nyilatkozott a külügyminiszter. Kijelentette, hogy régi szándéka az Egyesült Államokat felkeresni és nagyon örül annak, hogy ebbeli szándékát most megvalósíthatja.

— Washingtoni utam szintén a világbékével vanszoros összefüggésben — fejezte be szavait Titulescu.

Január elsején életbe lép az új vízműszabályrendelet

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap érkezett a kolozsvári városházára Bukarestből a leirat, hogy a belügyminiszter

jelentésközlő módosítás után jóváhagyta a város új vízműszabályrendeletét.

A végső fokozat elfogadott szabályrendelet ügyét ma délelőtti tanácsülésén tárgyalta az időközi bizottság, amely úgy döntött, hogy a közeli napokban a hivatalos lapban közzéteszi a módosított szabályrendelet szövegét és

Szívenszurta a korcsmában időgáló mészáros a város leghíresebb verekedője

(LUGOS.) Bánát virágzó városa tegnap gyilkosság színhelye volt. A város közepén álló Fegeceanu tulajdonát képező korcsmában bevetődött napi munkája befejezése után Joaniec Máté mészárosmester. Letelepedett az egyik asztalhoz és fél liter bort kért. Amint Joaniec egyedül időgálta a bort, egyszer csak azon vette észre magát, hogy az asztala előtt áll Szerb Vasile, akit

a városban mindenki híres verekedőnek ismer

s aki már rossz szokása miatt több ízben el is volt zárva. Szerb Vasile minden bevezetés nélkül szidni, sértegetni kezdte a mészárosmestert, mire az felkelt az asztaltól és elhagyta a korcsmát. Szerb utána

január elsejétől életbe is lépteti azt.

A tanácsülés azután a városi erdők kitermelésének az ügyével foglalkozott

és úgy határozott, hogy az erdők kitermelését a jövőben

házikézelésben fogja végeztetni, hogy ezáltal néhány városi munkanélküli kenyérhez jusson.

Több jelentésközlő napirenden szereplő ügy tárgyalása után a tanácsülés déli egy órakor ért véget.

ment és amikor utolérte többször pofonyágta Joaniec-
ket.

A békés természetű mészárosmester az ut szélén álló telefonoszlop mellé menekült, de Szerb utolérte. Ekkor már kés villogott a kezében s egy pillanat alatt

a kést Joaniec szívébe szurta.

A mészáros hangtalanul esett össze és azonnal meghalt. Szerb után nyugodtan hazaindult, otthon lemosta magát a vért, más ruhát vett fel, vacsorát kért a feleségétől, majd vissza indult a korcsmába.

A korcsmáros időközben értesítette a történetéről a rendőrséget, úgy hogy félóra alatt a gyilkos Szerb

már a rendőrség kezében volt. A vallatásnál a gyilkos a legcínkesabban viselkedett, hangoztatta ugyan, hogy nem akarta megölni Joaniec-eket, de ugylátszik, hogy a csillagokban Joaniec számára ez a sors volt megírva. A kegyetlen gyilkost a rendőrség átadta az ügyészségnek.

Középázsiai felfedezőutra indul Sven Hedin világhírű svéd utazó

PEKING. Sven Hedin, a világhírű svéd utazó, aki életének 50 évét Ázsia ismeretlen vidékeinek felkutatásában töltötte el, Pekingben dr. Bergmann asszisztensével együtt újabb felfedező utat tervez Középázsia belsejébe, a kínai fal nyugati részétől a kínai Turkesztán fővárosába, Urumcsiba. A felfedező uton sok svéd és más külföldi tudós, továbbá nagyszámú kínai és mongol szolgál vesz részt. Sven Hedin expedíciója hatalmas teherautókon fog utazni a legmodernebb technikai eszközökkel felszerelve, még pedig ezuttal a pekingi kormány hivatalos megbízásából, ami lényegesen megkönnyíti a nagy svéd utazó munkáját az ellenséges érzületű benszülöttekkel szemben. Sven Hedin utjának főcélja a Loop-Nor mellett levő, ugynevezett „ugrózó” felfedezése, amelyben a Tarun folyó nyomtalanul eltűnik. Ennek a csodálatos tónak a titkát még eddig senkinek sem sikerült felfedeznie.

BETÖRŐT FOGTAK A BOCSKAY UCCÁBAN

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az első kerületi rendőrség ma délelőtt letartóztatta Feurdean Vasile ismert betörőt. Feurdean szeptember 9-én szabadult ki az ügyészségi fegyházból. Ma délelőtt 9 és 10 óra között bement Pirozsky Józsefné Boeska-ucai lakására, ahol abban a pillanatban érték tetten, amikor lopni akart. A betörő menekülni akart és futásnak eredt. Az uccán ép ekkor ment keresztül Grozuta rendőrkomiszár, aki az Inspektorátusnál teljesít szolgálatot és lefogta a menekülő betörőt, akit bekísértetett az első kerületi rendőrségre. A betörő kihallgatása most van folyamatban.

— Huszonötévi házasság után 25 gyermeknek adtak életet. Római jelentés szerint Motta ti Lovenze városában egy Furlanetti nevű munkás felesége, aki most 40 esztendősen tegnap megszületett 25-ik gyermekét. Ugyanazon a napon, amikor a 25-ik gyermek született, ünnepelték a szülők ezüst lakodalmuk átvordulóját. Tehát Furlanetti felesége minden esztendőben egy gyermekkel ajándékozta meg férjét. A 25 gyermek közül 24 életben van.

— Leharapta a felesége orrát. Három hónappal ezelőtt Görög biharmegyei községben Bajkán György gazdálkodó összeveszett a feleségével. A férj elzavarta otthonról az asszonyt, mert új feleséget akart a házhoz vinni. Bajkán elindult asszonyt keresni, de alig ért ki az uccára, szembe találkozott feleségével, akivel szóváltása kezdődött. Verekedésre került a sor és közben leharapta az asszony orrát. Bajkán Györgyné súlyos testisértesért beperelte a férjét, akit a nagyváradi törvényszék a tegnapi nap folyamán 20 napi elzárásra és 4800 lej kórházi költség megfizetésére ítélt.